

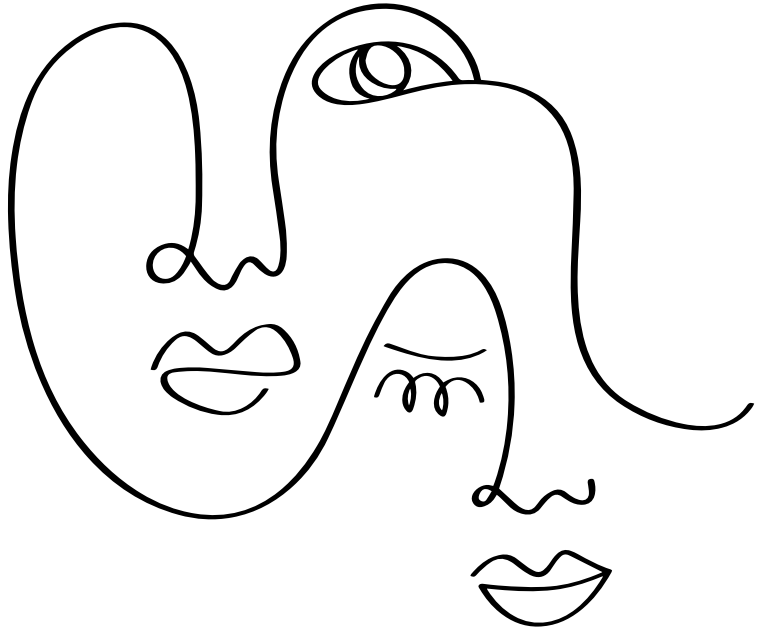
ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ಬಂದು ಮಣ್ಣು ಮಾಡಿ ಹಿಂದೇನೇ ವಾಪಾಸಾಗಲು ಈರವ್ವಗೆ ಹೇಳಿದ. ಇದೇ ನಮ್ಮನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತ ಈರವ್ವ ಆ ಮನೆ ತನ್ನ ಹದ್ದುಬಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಳು. ಕಾಲದ ಓಟದಲ್ಲಿ ಮಗ, ನಂತರ ಮಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದರು.

ದುರುಗವ್ವ ಆಗಾಗ ಬರ್ತಾ ಹೋಗ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಅವಳ ಆಕಾರ, ಸದಾ ಉಡುವ ಆ ದಟ್ಟ ಹಸಿರು ಸೀರೆ, ಗಟ್ಟಿ ಜಡೆ, ಬಾಯಿ ರಸ, ಆಜಾನುಬಾಹು ದೇಹ, ಎರಡೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಡಜನ್‌ಗಟ್ಟಲೆ ಹಸಿರು ಗಾಜಿನ ಬಳೆಗಳು ನೋಡಿ ಕೇರಿಯವರೇ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊಮ್ಮಗಳು ಎಂಟನೇ ಕ್ಲಾಸು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಜ್ಜಿ ಎದುರು ಬರದೆ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಿಟ್ಟನೆ ಚೀರಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

‘ಅವ್ವಾ, ಸಾಕಿನ್ನು, ನೀ ಏನೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮತ್ತೆಂದೂ ಬರಬೇಡವ್ವ, ನಾನೇ ತವರಿಗೆ ಆಗಾಗ ಬರ್ತಿನಿ’ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಳಿ ತಾಯಿ ದುರುಗವ್ವ ಎದೆಗೆ ಕಾರೆ ಮುಳ್ಳು ಹಾಕಿ ಎಳೆದಂಗಾತು. ಬಾಳುಕೊಟ್ಟು, ಬದುಕು ಕೊಟ್ಟು, ಹಡೆದ ತಾಯಿಗೆ ಬರಬೇಡ ಅನ್ನಂಗಾದಳಾ? ದುಕ್ಕ ಎದ್ದಾಗ ಅಮುಕೊಂಡು ನಡೆದಳು. ಮಗಳ ಮನೆ ಕಡೆ ಎಂದಿಗೂ ಎಡಗಾಲ ಚಪ್ಪಲಿಯೂ ಬಿಡದೇ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಳು. ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡದೇ ಬಿಡಾಡಿ ದನಗಳ ಹಾಗೆ ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಮಗಳ ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿನ ಗೋಡೆಗೆ ಹಸಿ ಹಳ್ಳಿನಂತೆ ನಾಟಿ ತುಂಬಾ ನೊಂದುಕೊಂಡಳು. ಚಿಕ್ಕ ಮಗನಿಗೆ ಅವಳ ಮಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಈರವ್ವ ಒಪ್ಪಲ್ಲ. ಸಾಬಿರವ್ವನ ಬಳಿ ಹೋಗಲು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಕೊರೊನಾದಲ್ಲಿ ಅವಳೂ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಮಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಸುಮ್ಮನಾದಳು.

ಈರವ್ವನ ಮಗ ಬೆಳೆದ, ಮದುವೆಗೂ ಬಂದ. ಅಮ್ಮನ ಕೈಯ ಗೆರೆಯಂತಿದ್ದ ಅವನು ಅವಳ ಕೀ ಬೊಂಬೆಯೇ. ಪಿಯುಸಿ ಓದಿದ್ದ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಹುಚ್ಚೆಂಗಪ್ಪ ಎದೆನೋವಂತ ಮುಲುಕಿದವನು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ದಾರಿಲೆ ಹೋಗಿದ್ದ. ಅದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಈರವ್ವನ ಮಗನಿಗೆ ಚನ್ನಗಿರಿ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೂಲಲ್ಲಿ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಆಗಿ ಅನುಕಂಪದ ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಗಂಡನ ಪೆನ್ನನ್, ಮಗನ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಈರವ್ವ ದುಂಡಗಾದಳು. ನೌಕರಿಯ ಮಗ ಅಂತ ದಪ್ಪನಾದ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯ ಹುಡುಗೀನ ತಂದು ತಾನೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅವ್ವ ದುರುಗವ್ವನನ್ನು ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಳೋ ಈರವ್ವನ ಮಗಳು ಮಾತ್ರ ದುರುಗವ್ವನ ನೋಡಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಮಗ ಮದುವೆಯಾದ ಐದಾರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಮನೆ ಮಾಡೋ ಕಥೆ ಈರವ್ವನ ಎದುರು ಹೇಳಿದ. ಈರವ್ವ ದುರ್ಗಿ ಅವತಾರ ತಾಳಿದಳು. ಸೊಸೇನ, ಮಗನ್ನ ಯರ್ರಾಬಿರಿ ಬೈದಾಡಿ ತೂರಿದಳು. ಅತ್ತಳು, ಊಟ ಬಿಟ್ಟಳು. ಊರು ಕೇರಿ ಒಂದು ಮಾಡಿದಳು. ಮಗ ಕರಗಲಿಲ್ಲ, ಸೊಸೆ

ಕ್ಯಾರೆ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಚಿನ್ನದ ಮೊಟ್ಟೆಯಿಡುವ ಕೋಳಿ ಕೈ ಜಾರಿಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಒದ್ದಾಡಿದಳು ಈರವ್ವ.

ಅವ್ವ ಏನಾದರೂ ಮದುವೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದ್ದಳಾ? ಛೇ, ಸಾಬಿರವ್ವ ಬದುಕಿಲ್ಲ, ಹಂಗಿರಲಾರದು. ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಾ? ಗಾಳಿ ಏನಾರ ಸೋಕಿತಾ? ಸೊಸೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಕಡೆಯವಳು, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಕಡೆಗೇನಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದಳಾ? ಮನೆ ಹಿತ್ತಲು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರಾ? ಮನೆ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಒಗೆದಿದ್ದಾರಾ? ಹೀಗೆ ಸಾವಿರ ವಿಚಾರಗಳು ಈರವ್ವನ ತಲೆಗೆ ಬಂದುಹೋದವು. ಜೀವ ತಡೆಯಲಾರದೇ ಅಣ್ಣಗೆರೆಕಟ್ಟಿಗೂ ಹೋಗಿ ಹರಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೋಳಿ ಕೊಯ್ಲು, ಮೊಳೆ ಹೊಡೆದು, ಬೇವಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಜಡಿದು ಬಂದಳು. ಕಳ್ಳನ ಮನಸು ಹುಳ್ ಹುಳ್ಳಿಗೆ ಅಂತಾ ಒದ್ದಾಡಿಬಿಟ್ಟಳು.

ಮನಸ್ಸು ತಡೀಲಿಲ್ಲ. ‘ಮಗಳ ಮದುವೆ ತನಕನಾದರೂ ಮನೇಲಿರೋ, ನಂತರ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗೋ’ ಅಂತ ಮಗ-ಸೊಸೆ ಇಬ್ಬರ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳೋದೊಂದು ಬಾಕಿ. ಅಷ್ಟು ಅತ್ತು ಕರೆದು ಮಾಡಿದರೂ ಮಗ ಮೌನ ನುಂಗಿ ಮೆತ್ತಗೆ, ‘ಮುಂದಿನ ವಾರ ಚನ್ನಗಿರಿಲಿ ಮನೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಕಣವ್ವ, ಆಗಾಗ ಬತ್ತೀನಿ, ತಂಗಿ ಮದುವೆಗೆ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಕೈ ಹಿಡಿತೀನಿ, ಆರೋಗ್ಯ ನೋಡ್’ ಅಂದ ಮಾತಿಗೆ, ಈರವ್ವ ಭೂಮಿಗಳಿದು ಹೋದಳು. ಮಾತೇ ಮರೆತಂತಾಗಿ ಊಟ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಳು. ಯಾವ್ಯಾವ ದಾರಿಯಿದೆ ಅಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಹಡೆದವ್ವ ನೆಪ್ಪಾಗಿ ಮರಳಿ ಅವ್ವನ ಮಡಿಲಿಗೆ ಈಗ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದ್ದು.

‘ನೆನಪಾಯಿತಾ? ಆ ಅವ್ವನ ಶಾಪ, ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರು ಈಗಲೂ ನಿನ್ ಬೆನ್ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಿಂಗೆ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ಹೋಗಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಿಗೂ ಎಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ ಸಿಗದೇ ಗೂಳಿಯಂಗೆ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಓಡಾಡ್ತಾ ಛೇ, ಥೂ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿವೆ. ಒಬ್ಬ

ತಾಯಿಯ ಕಳ್ಳಿಗೆ ಕತ್ತರಿ ಹಾಕಿದ್ದೆ ತಾಯಿ ಎಲ್ಲವ್ವ ನಮಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣದಂಗೆ ಒದ್ದಿದ್ದಾಳೆ. ಬಿಡು ವ್ಯಾಮೋಹ, ಬಂದಂತೆ ಬದುಕು. ಅವನಿಗೂ ಬದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಡು. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇರೆಯಾಗೋದೇ... ಮಗಳಿಗಾದರೂ ಒಳ್ಳೆ ಬಾಳು ಕೊಡು. ಮಗನ ಜೊತೆ ಮಾತಾಡು. ಹಳೆಯದನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಸಿವನ್ನ ನಂಬಿ ಉಳಿದ ಜೀವನ ನಡೆಸು. ಎದೆಯೆಂಬೋ ಸಿವನ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮೇನೂ ನಡಿಯಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳಾಡಬೇಡ; ನಮ್ಮದೆ? ಆಗಾಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಬಾಳೇನೂ ಬೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲ, ಬೇವೇ ನುಂಗಿದ್ದೀನಿ. ಸಾಸಿವೆ ದುಬು, ಸಾಗರ ದುಬು. ತಿಳ್ಕಂಡು ಬದ್ದು! ಕಾಲ ಕೊಡೋ ಪೆಟ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ನೋವು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ? ಬಿಟ್ ಹಾಕು, ನಡಿ, ಪಾಲಿಷ್ಟೆ ಅಂದುಕೊಂಡು ಬದ್ದು ನಡಿ, ನಡಿ ನಾನೂ ಏನೂ ಮಾಡಲಾರೆ. ನಾ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಊರಾಗಿರೋ ಗುಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಿನಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗುಡಿಸಿ ನೀರು ಹಾಕಿ ತೊಳೆದು ನನ್ನ ಪಾಪ ಕಳೆತ್ತಿತ್ತೀನಿ. ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತು ನಿನ್ನ ಜೀವನ ನೋಡ್. ಮತ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಎಂದೂ ಬರಬೇಡ. ನಾ ಸತ್ರು ಮಕ ನೋಡಬೇಡ. ತಿಳಿತಾ?’ ಅಂದಳು ದುರುಗವ್ವ ಕಣ್ಣ ನೀರು ಒರೆಸಿಕೊಂಡು.

ಈರವ್ವಗೆ ಅವ್ವನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕತ್ತಲು ಕವಿದಂತಾಯಿತು. ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲಾ ಸಂಕಟ ತನಗೊಬ್ಬಳಿಗೇ ಇದೆ ಅನ್ನುವ ನೋವು ಕಾಡಿತು. ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಇದ್ದು ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಬಟ್ಟೆಗಂಟಿನ ಸಮೇತ ಬಂದ ಈರವ್ವ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸುತ್ತಾ ಎದ್ದಳು. ದುರುಗವ್ವನ ಕಡೆ ನೋಡಿದಳು. ದುರುಗವ್ವ ದುಂಡಡಕೆ ಬಾಯಿಗೊಗೆದು ಕಟುಂ ಅನ್ನಿಸಿ ತಂಬಾಕು ಅಂಗೈಲಿ ತೀಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವಳ ಕಡೆ ಸುಮ್ಮನೆಯೂ ತಿರುಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟೆ ಗಂಟಿನ ಸಮೇತ ಈರವ್ವ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೊರಗಿಟ್ಟಳು.

ಹೊರಗೆ ಬರೀ ಕತ್ತಲಿತ್ತು; ಅವಳ ಒಳಗೂ!

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in